

UUTISKIRJE

Terveisiä Makumirasta!

Sataa, sataa, sataa. Suomenkin uutiset ovat näinä päivinä kertoneet rankkasateista ja tulvien aiheuttamista maanvyöryistä Itä-Afrikassa sijaitsevassa Tansaniassa. Säävaihteluiden uskotaan liittyvän El Niño -ilmiöön. Päivän uutiskuvat näyttävät vesimassojen ja mutavyöryjen tuhoamia teitä Kateshin kaupungissa. Ihmishenkiä on menetetty. Meiltä on Kateshiin maanteitse matkaa 255 kilometriä. Lähellä, mutta kuitenkin kaukana.

Kouluvuosi on päättymässä

(Kuva: KNK)

Lisa ja Nickson, Makumiran yläkoulun päättävän luokan oppilaat, istahtivat hetkeksi juttelemaan kanssani marraskuussa yläkoulujen valtakunnallisten päättökokeiden aikaan. Oli perjantai-ilta, takana päättökokeiden ensimmäinen koeviikko. Urakka oli ollut aikamoinen maanantiaamusta lähtien. Joka päivä kaksi kolmen tunnin mittaista koetilaisuutta. Kyselin, miten kokeet olivat menneet. Nuoret naurahtivat.

- Ihan hyvin. Tavallisia kysymyksiä, ei liian vaikeita eikä liian helppojakaan, Nickson kertoi.

Nämä nuoret aloittivat yläkouluopintonsa vuoden 2020 alussa. Ensimmäisen kouluvuoden katkaisi kuitenkin koronapandemia, minkä myötä koulut suljettiin Tansaniassa maaliskuun puolesta välistä heinäkuun alkuun asti.

- Se oli surullista aikaa. Kuulimme uutisista, että ihmisiä kuolee joka puolella maailmaa, Lisa muisteli. Saimme koululta mukaan opiskelupaketin, kun lähdimme kotiin. Heinäkuussa oli sitten taas kiva palata takaisin kouluun.

Lisan lempiaineita ovat kouluaikana olleet matematiikka ja fysiikka, ja hän kertoo suunnittelevansa opettajan uraa näissä oppiaineissa. Nickson mainitsee englannin kielen ja biologian, mutta pohdiskelee vielä uravalintaansa.

UUTISKIRJE

Molempien paras koulumuisto on varsin tuore. Edeltävän viikon lauantaina koululla järjestettiin koko päivän kestänyt päättäjaisjuhla, missä juhlittiin erityisesti heidän luokkaansa. Tansanialaisissa kouluissa on tapana järjestää koulun päättäjaiset ennen valtakunnallisia kokeita. Juhlapäivä oli ollut nuorille ikimuistoinen. Kirkon koulussa kun ollaan, juhlavieraina olivat hiippakunnan piispa ja muuta hiippakunnan ylintä johtoa. Nuoret järjestivät itse ohjelmaa, tanssia ja laulua. Juhlan päätteeksi piispa ojensi jokaiselle koulun päättötodistuksen.

Merun hiippakunnan piispa Elias Kitoi Nasari jakoi todistuksia Makumiran yläkoulun päättäjaisissä lauantaina 11.11.2023. Kuvassa vasemmalla Makumiran yläkoulu-lukion rehtori James Somi. Piispa Nasari keskellä koulun partiolaisten antamaan huiviin pukeutuneena. (Kuva: KNK)

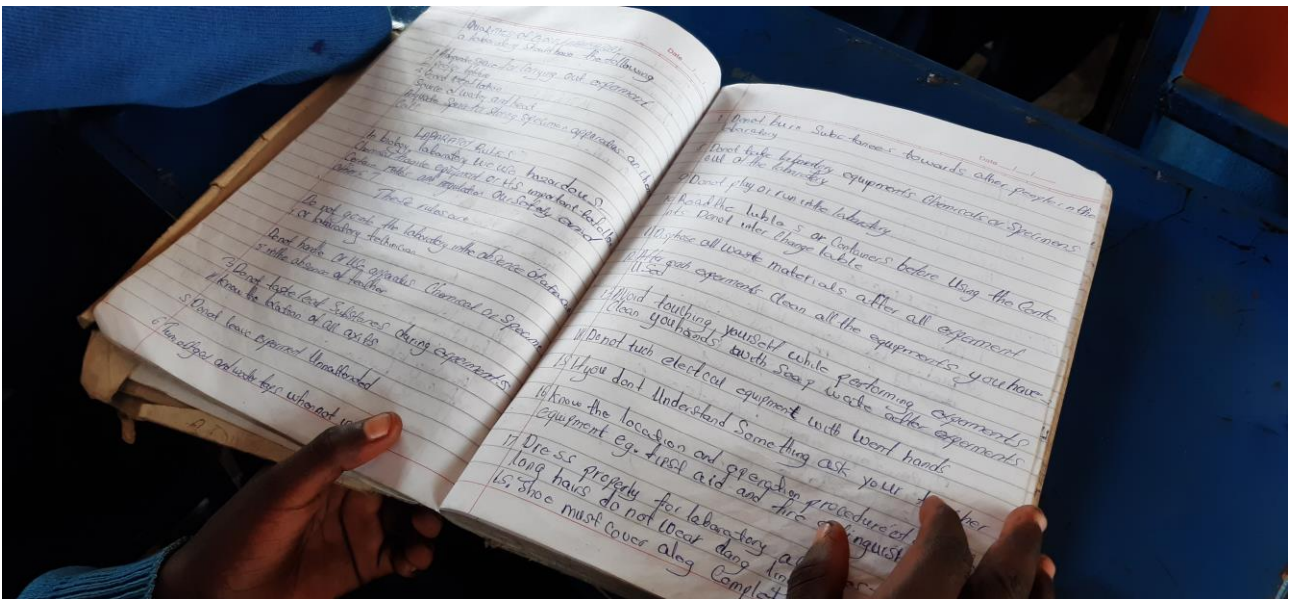
Opettajien koulutusta savannilla ja Meru-vuoren rinteillä

Lokakuun aikana järjestimme hankekouluillamme koulutustilaisuuksia, minne opettajat kokoontuivat pohtimaan opetuskielen merkitystä oppimisessa. Tansanialaisissa yläkouluissa ja lukioissa opetuksen kielenä on englanti. Näin virallisen koulutuspolitiikan ja opetusministeriön dokumenttien mukaan, brittien siirtomaajan perintönä. Englanti on kuitenkin vieras kieli, jota ei yleensä hallita riittävän hyvin. Tämän vuoksi luokissa käytetään englannin rinnalla oppimisen tukena swahilia, tansanialaisten omaa kieltä, jolla on virallisen kielen status. Nuorten omia etnisiä kieliä ei kouluissa käytetä ollenkaan. Yläkoulun ja lukion päättävissä valtakunnallisissa kokeissa oppilaiden edellytetään osoittavan osaamisensa englannin kielellä.

Miten tukea nuorten oppimista, kun virallinen oppimisen kieli ei ole nuoren vahvin kieli? Miten integroidaan kielen ja oppiaineen sisällön oppimista? Näitä pohdimme.

UUTISKIRJE

Samaria Bondenin yläkoulun biologian oppitunnilla oppilaat ovat kirjoittaneet vihkoihinsa opettajan ohjauksella tarkkoja ohjeita laboratoriotyöskentelyä varten. Virallisen opetussuunnitelman mukaan oppilaiden tulee tuntea nämä ohjeet. Samaria Bondenin koululla ei kuitenkaan ole laboratorioita, joten englanninkieliset ohjeet jäävät oppilaille pelkäksi teoriaksi. (Kuvat: KNK)

Kylillä hankekouluissamme järjestetyt opettajien koulutuspäivät ovat iloisia tapahtumia. Naapurikoulujen opettajat saavat tilaisuuden tavata toisiaan, koulutukseen osallistuu yhdeksän eri oppiaineen opettajia, koulutusryhmässä on oman oppiaineen opettajia eri kouluilta, ja oppiainerajat ylittyvät kun ryhmät raportoivat toisilleen. Opettajat kertovat, että koulutuspäivät tuovat vaihtelua koulutyön arkeen. Koulutuspäivän annin lisäksi opettajat ja rehtorit saavat toisiltaan uusia ajatuksia ja tukea työhönsä.

UUTISKIRJE

Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty, sanovat. Tänään joulukuun 4. päivänä suunnittelimme Makumiran yliopiston opettajankoulutuksen lehtoreiden Irene Mollelin ja Grace Samuelin kanssa tehtäviä vuoden viimeisille koulutuspäiville. Umoja ni nguvu, sanovat tansanialaiset. Yhteistyö on voimaa. (Kuva: O. Kivuyo)

Harufu ya Krismasi - joulun tuoksua, totesi kerran eräs työkaverini maahan pudonneista jakarandan kukista. Makumiran kampuksen vihreällä ruohikolla loistava violetti kukkamatto on ollut marraskuun ajan merkinä lähestyvistä juhla-ajasta. Levollista adventin aikaa!

Katri

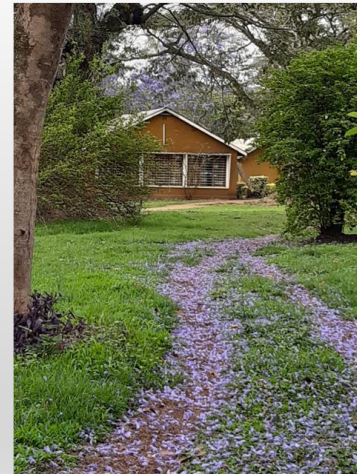
Kuva: Pia Rask

Katri Niiranen-Kilasi

Opetusalan asiantuntija
Osallistava Opetus
-yläkoulun opettajien
täydennyskoulutushank-
keessa Tansaniassa.

Myös puoliso Doward Kilasi
toimii Makumiran yliopiston
lehtorina
kasvatustieteellisessä
tiedekunnassa.

Makumiran yliopisto on
Tansanian evankelis-
luterilaisen kirkon ylläpitämä
oppilaitos, missä koulutetaan
pappeja, opettajia, musikoita
ja oikeustieteilijöitä.

Voit tukea työtäni myös taloudellisesti lahjoittamalla haluamasi summa MobilePaylla numeroon **58735** tai tilisiirrolla **FI38 8000 1400 1611 30**. Muista kirjoittaa viestikenttään minun nimeni, myös MobilePayssa.